

TELEWIZJA POLSKA

Akademia Telewizyjna

**AKADEMIA TELEWIZYJNA TVP - WYZNACZANIE NAJWYŻSZYCH STANDARDÓW
LEKTORSKICH W TELEWIZJI PUBLICZNEJ I MYSYJNOŚĆ W BUDOWANIU JAKOŚCI
I BRZMIENIA MOWY POLSKIEJ**

Akademia Telewizyjna TVP jest największym ośrodkiem szkoleniowym dla dziennikarzy w Polsce, który wspiera pracowników i współpracowników twórczych TVP z pomocą największej liczby uznanych ekspertów medialnych. Po zmianach, które nastąpiły na przełomie 2023 i 2024 roku, które poskutkowały zmianą programów, prowadzących, dziennikarzy i przywróceniu etycznej strony działalności medialnej TVP, Akademia postawiła na przywrócenie najwyższych standardów dziennikarstwa i pełne wsparcie szkoleniowe dla wszystkich redakcji TVP. To m.in. przywrócenie Kart Ekranowych dla dziennikarzy, które są certyfikatem jakości dla każdej osoby występującej na antenie TVP przed kamerą lub mikrofonem, stworzenie Poradni Językowej i Logopedycznej dla dziennikarzy wymagających konsultacji i codziennych, praktycznych warsztatów doskonalących ich umiejętności oraz zaoferowanie różnorodnych szkoleń w ramach doskonalenia zawodowego z wystąpień przed kamerami (prezenterzy, reporterzy, dokumentaliści, operatorzy, itd.) i z zasad tworzenia programów i materiałów telewizyjnych. Akademia TVP dba również o przygotowywanie wzorów przekazów informacyjnych, jakie redakcje potem rozbudowują. W ramach tych działań stale prowadzi warsztaty dla dziennikarzy z umiejętności budowania rzetelnych, newsowych treści czy przeprowadzania debat, wywiadów i prowadzenia programów w różnych stacjach TVP. Akademia prowadzi też cykl szkoleń, które doskonalą umiejętności reporterów i redaktorów w pisaniu tekstów - materiałów reporterskich, voice over'ów i zapowiedzi, treningi prezenterkie, które eliminują błędy podczas prowadzenia programów i doskonalą umiejętności prowadzenia rozmów w studiu, łączeń z reporterami, czy przygotowywanie i prezentowanie zapowiedzi w programach informacyjnych.

Przyznawanie Kart Ekranowych dziennikarzom występujących na wizji jest elementem wzmocnienia etosu zawodu dziennikarza telewizyjnego TVP. W związku z tym Akademia przywróciła rangę Kart Ekranowych, które upoważniają dziennikarzy do występowania przedkamerami TVP. Zasady przyznawania Kart zostały tak zmienione przez

TELEWIZJA POLSKA

Akademia Telewizyjna

Akademii, by ich posiadanie dawało gwarancje posiadania najwyższych kompetencji zawodowych dziennikarzy telewizyjnych, którzy występują przed kamerami i mikrofonem lub wyłącznie przed mikrofonem (w przypadku Kart Ekranowych Lektorskich). Posiadanie wiedzy i umiejętności praktycznych, uprawniających pracowników i współpracowników wszystkich anten TVP do występowania na wizji, zostało tak skonstruowane, aby w pierwszym etapie sprawdzić umiejętności językowe, głosowe i lektorskie dziennikarzy, a w drugim etapie warsztat telewizyjny i umiejętności występowania przed kamerą. Komisje Ekranowe, powoływane przez Akademię Telewizyjną, składają się z najwyższej klasy specjalistów w swoich dziedzinach. Pierwszy etap Karty Ekranowej, o nazwie Karta Ekranowa Lektorska obejmuje analizę odpowiednich predyspozycji głosowych, dykcyjnych, artykulacyjnych oraz interpretacyjnych dziennikarzy na podstawie przygotowanych przez nich materiałów. Drugi etap Karty Ekranowej obejmuje warsztaty w studiu telewizyjnym i przed kamerami – po pomyślnym wykonaniu przygotowanych zadań dziennikarze otrzymują Karty Ekranowe Dziennikarskie na rok, pięć lat lub bezterminowo - w zależności od zaprezentowanych umiejętności. Najwybitniejszym dziennikarzom o cenionym dorobku, Karta Ekranowa może zostać przyznana z zastosowaniem procedury uproszczonej. Jeśli Komisja Ekranowa stwierdzi, że dziennikarz wymaga dalszych konsultacji lub warsztatów, jest on kierowany na szkolenia do Akademii Telewizyjnej.

W całym procesie doskonalenia zawodowego dziennikarzy telewizyjnych TVP Akademia Telewizyjna stawia ogromny nacisk na umiejętności lektorskie dziennikarzy, których głos na antenach Telewizji Polskiej musi wybrzmiewać profesjonalnie i spełniać najwyższe standardy. W celu podnoszenia kwalifikacji dziennikarzy Akademia TVP zaprosiła do współpracy Stowarzyszenie Lektorów Rzeczypospolitej, jedyną tego typu organizacją w Polsce, zrzeszającą najlepszych lektorów w kraju, którzy oprócz wykonywania swojego zawodu posiadają również umiejętności szkoleniowe. Stowarzyszenie wspiera Akademię TVP zarówno w procesie oceniania dziennikarzy w ramach Komisji Ekranowych, jak i w prowadzeniu warsztatów dla najlepszych prezenterów i reporterów Telewizji Polskiej.

Aby podkreślić znaczenie pracy lektora w telewizji publicznej, warto zwrócić uwagę na cechy jego zawodu. Te cechy, a przynajmniej ich większość, muszą też posiadać dziennikarze telewizyjni, których głos pojawia się na antenie telewizji publicznej.

TELEWIZJA POLSKA

Akademia Telewizyjna

Lektor to osoba czytająca teksty na głos w celu udźwiękowania różnego rodzaju materiałów, takich jak materiały reporterskie w różnych formach, filmy dokumentalne, reportaże, felietony, zwiastuny filmów i programów telewizyjnych, zapowiedzi najróżniejszych audycji wszystkich anten Telewizji Polskiej. Głównym zadaniem lektora jest przekazanie treści w sposób wyraźny i przekonujący, w zależności od formy i charakteru przekazu. Lektorzy często posiadają charakterystyczny, wyrazisty głos oraz umiejętność dostosowania tonu i tempa mowy do kontekstu oraz potrzeb audytorium. Lektor jest „głosem”, który towarzyszy odbiorcom podczas słuchania różnego rodzaju treści i aby wykonywać swój zawód skutecznie, powinien posiadać szereg kwalifikacji i umiejętności.

Oto najważniejsze z nich:

- doskonała dykcja i wymowa - lektor powinien mówić wyraźnie i zrozumiale, unikając zniekształceń fonetycznych i niepożądanych akcentów,
- umiejętność interpretacji tekstu - lektor powinien być w stanie zrozumieć i interpretować treść tekstu w taki sposób, aby przekazać jego odpowiedni kontekst i zamierzony przekaz,
- tembr i barwa dźwięku – to cechy, które pozwalają odróżnić brzmienia różnych głosów, przez lata kształtowane poprzez umiejętny oddech i emisję dźwięku,
- prozodia – profesjonalne opanowanie elementów takich jak akcent, tempo, rytm mowy, pauzy, iloczas, wysokość głosu i intonacja, dostosowywane do wymagań dzieła telewizyjnego,
- własna koncepcja artystyczna – umiejętność rozkodowania warstwy emocjonalnej tekstu i charakteru dzieła, dopasowania głosu oraz interpretowanego tekstu do atmosfery poszczególnych tekstów, zdjęć, z zachowaniem autentyczności i odpowiedniego wyważenia emocji,
- niepowtarzalny charakter – efekt wieloletnich ćwiczeń z zakresu logopedii, emisji głosu oraz interpretacji emocjonalnej, które prowadzą do niezwykłości, rozpoznawalności i ekskluzywności brzmienia lektora,
- wytrzymałość głosu – długotrwałe treningi głosowe i dbałość o kondycję głosu jako głównego narzędzia pracy - ważne dla zachowania wytrzymałości głosu,

TELEWIZJA POLSKA

Akademia Telewizyjna

- zrozumienie technologii - znajomość podstawowych narzędzi technicznych i najnowszych technologii coraz częściej stosowanych w nagraniach audio - niezbędne do realizacji zadań lektorskich,
- kreatywność - umiejętność wniesienia osobistego stylu i charakteru do czytanej treści, co może sprawić, że materiał staje się bardziej atrakcyjny dla słuchaczy – a w ten sposób bardziej autorski,
- doświadczenie w pracy z tekstem - zrozumienie struktury tekstu, jego rytmu i znaczenia oraz umiejętność czytania z emocją i pasją (np. inaczej tekst informacyjny, inaczej dokument, inaczej treści dla dzieci, inaczej treści typu life style, itp.),
- znajomość branży medialnej i charakteru różnych redakcji - zrozumienie specyfiki różnych redakcji telewizyjnych, w których lektor pracuje oraz dostosowanie stylu czytania do wymagań każdej z nich,
- profesjonalizm i zaangażowanie - skrupulatność w pracy, terminowość, gotowość do działania w szybkim tempie, a także otwartość na doskonalenie swoich umiejętności oraz elastyczność w pracy w ramach różnych projektów i w różnych redakcjach telewizyjnych.

Oczywistość przedstawionych cech, które czynią lektora telewizyjnego twórcą, wykonawcą, a niejednokrotnie także artystą, są kluczowe w Telewizji Polskiej - zarówno w walce o tworzenie najlepszych programów, które przykują uwagę widza, jak i w podnoszeniu kompetencji dziennikarzy TVP i wyznaczaniu najwyższych standardów lektorskich w branży medialnej. Cechy te biorą również udział w budowaniu znaczenia jakości brzmienia mowy polskiej w przestrzeni publicznej, a to wpisuje się misyjność Akademii TVP. Telewizja Polska przez 70 lat stworzyła kulturę oglądania telewizji w Polsce, w tym „filmy z lektorem” oraz programy informacyjne czytane przez najwybitniejszych lektorów w polskiej branży medialnej. Kontynuując tę kulturę Akademia Telewizyjna wyznacza obecny kierunek działania w kreowaniu najwyższych kompetencji lektorskich dziennikarzy telewizji publicznej i czyni to współpracując m.in. ze Stowarzyszeniem Lektorów Rzeczypospolitej.

TELEWIZJA POLSKA

Akademia Telewizyjna

Ze względu na najwyższą jakość w doskonaleniu zawodowym dziennikarzy TVP (udział w procesie przyznawania Kart Ekranowych i efekty warsztatów lektorskich), Akademia Telewizyjna zamierza kontynuować współpracę ze Stowarzyszeniem Lektorów Rzeczypospolitej i wspólnie działać na rzecz podnoszenia kompetencji dziennikarzy telewizji publicznej i wyznaczania najwyższych standardów lektorskich w tworzeniu programów telewizyjnych w polskiej branży medialnej.

TELEWIZJA POLSKA S.A. w likwidacji
Akademia Telewizyjna

Katarzyna Łastowlecka
Z-ca Dyrektora

